

6. Vystupte si a odevzdejte řidičák

VAŠE PRÁVA

Nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů, může podat námitky příslušnému obecnímu úřadu.

V případech přestupku nebo trestného činu může řidič podat odvolání, a to do 15 dnů od oznámení rozhodnutí správního orgánu nebo do 8 dnů od doručení rozsudku. Odvolání musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem spatřuje rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Odvolání se vždy podává u správního orgánu nebo soudu, který napadené rozhodnutí vydal.

V případech pozbytí řidičského průkazu z důvodu dosažení 12 bodů může řidič požádat o vrácení řidičského oprávnění, ale nejdříve po uplynutí jednoho roku od jeho pozbytí („vybodovaný“ řidič vždy přichází o řidičák na jeden rok).

VAŠE POVINNOSTI

Vydát řidičský průkaz příslušnému obecnímu úřadu, a to do pěti pracovních dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jeho pozbytí nabylo právní moci. Za některé přestupky lze uložit zákaz řízení až na dva roky, v případě spáchání trestného činu však může jít až o deset let.

V případech zákazu se zdržet řízení veškerých motorových vozidel po stanovenou dobu. Pokud soud uloží trest z důvodu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel, aniž jej omezil například tak, že se vztahuje jen na určitou kategorii pozemních komunikací, pak mu zakázal jakékoli řízení motorového vozidla. Jestliže pachatel v době výkonu takového trestu přesto řídil motorové vozidlo, lze jeho jednání – za splnění dalších zákonných podmínek – posoudit jako trestný čin maření úředního rozhodnutí a vykázaní. Řidič se v takovém případě nemůže úspěšně dovolávat toho, že jednal v tzv. právním omylu nebo že řídil pouze na soukromém pozemku.

V případech zákazu se zdržet řízení in jakýchkoliv místech, včetně soukromých pozemků. To se týká i popojízdní na čerpací stanici nebo například na vlastní zahradě.

Připravil Rudolf Bicek, kancelář Schönherr

O řidičský průkaz můžete přijít z několika důvodů: **takzvaně se vybodujete**, tedy dosáhnete 12 trestných dopravních bodů. Nebo se dopustíte tak **závažného prohřešku**, že vám bude průkaz odebrán rovnou. Anebo **ztratíte způsobilost** k řízení, třeba kvůli zhoršení zdravotního stavu. Zákaz řízení, a to až na deset let, hrozí také za spáchání některých trestných činů souvisejících s dopravou.

JAN JANUŠ
redaktor LN

Policie vám řidičský průkaz nadobro sebrat nemůže, může ho jen zadržet. „K odebrání řidičského průkazu dochází vždy na základě rozhodnutí správního orgánu nebo soudu, pokud se jedná o trestný čin,“ říká advokát Jiří Matzner.

Pokud nespácháte trestný čin a řidičský průkaz vám odebrá například obecní úřad, řízení vám může zakázat maximálně na dva roky. A vždy máte možnost bránit se a podat odvolání. Jde však o natolik vážnou situaci a potenciálně složité jednání, že se vyplatí angažovat advokáta, který vám s procesem pomůže. V poslední době se zákaz řízení používá také jako postih za neplacení výživného. „Až dlužník výživné doplatí, exekuční příkaz se zruší a řidičský průkaz bude vrácen,“ popisuje právník Rudolf Bicek z advokátní kanceláře Schönherr.

Kdy vám vezmou řidičák rovnou

Při řízení si dávejte pozor hlavně na přestupky, za které můžete přijít o „papíry“ okamžitě. Rudolf Bicek vybírá ty nejčastější: překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 40 kilometrů za hodinu nebo mimo obec o 50 kilometrů za hodinu, řízení vozidla ve stavu vylučujícím způsobilost, zapříčiněním třeba alkoholem nebo drogami.

Mnohé překvapí, že okamžitě odebrání řidičského průkazu hrozí také za odmítnutí vyšetření, zda jste pod vlivem alkoholu či jiné zakázané látky. Přijít o řidičák můžete rovněž kvůli zavinění dopravní nehody, při níž došlo ke

ILUSTRAČE RICHARD CORTÉS

6. DÍL: ODEBRÁNÍ ŘIDIČSKÉHO PRŮKAZU

zranění. Stejně fatálně zákon trestá zakázané předjíždění, řízení vozidla se zakrytím nebo nečitelnou značkou, nebo dokonce rovnou bez ní. A stejně přísný je i v případě nedovoleného otáčení, couvání nebo jízdy v protisměru. Právo bývá právě při spáchání těchto prohřešků nekompromisní a záleží jen na přísnosti konkrétního úředníka, na jak dlouho si pak za volant nasednete.

S řízením se pak můžete prakticky okamžitě rozloučit i ve chvíli, kdy se opakovaně dopustíte některého z drobnějších prohřešků během po sobě jdoucích dvanácti měsíců – a stačí dvakrát. Rudolf Bicek opět vybírá některé z přešlapů, za jejichž opakování hrozí takto zásadní postih: překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci

20 kilometrů za hodinu nebo mimo obec o 30 kilometrů za hodinu, nezastavení vozidla na signál, který příkazuje zastavit, neumožnění chodci na přechodu pro chodce nerušeně přejít, porušení povinnosti dát přednost v jízdě či držení telefonu během jízdy.

Vybodovaného řidiče čeká zkouška v autoškolě
Jak se podávají námitky proti připsání bodů i jaké jsou možnosti odvolání během správního řízení, jsme v Kurzu právní sebeobrany již probírali. Připomenutí některých zásadních informací a několik rad, jak to provést, najdete v článku dole na stránce. Jakým způsobem ale po odpykání trestu požádat o vrácení řidičáku? Odpovědi se různí podle toho, na jak dlouho jste o něj přišli. Nechme nyní stranou zákaz řízení jako trest za spáchání trestného činu a zaměřme se na situaci, kdy jste museli průkaz odevzdat během správního řízení, tedy kvůli klasickému přestupku nebo jeho opakování.

Sama procedura vrácení řidičáku se totiž odvíjí od jednotlivých situací. „Musíme odlišit případy, kdy byl řidiči uložen zákaz řízení v délce do šesti měsíců, a ostatní případy, tedy zákaz řízení v trvání delším než šest měsíců a odebrání řidičského průkazu v důsledku dosažení dvanácti bodů,“ říká

Pozor na zahraniční policii

Opatrná jízda se vyplatí i v zahraničí, postihy za dopravní přestupky se totiž neustále zpřísňují. „Ani policie, ani soud cizí země ale nemohou cizinci zrušit řidičské oprávnění pro celou EU. Jinými slovy, o tom, že už nemáte oprávnění k řízení motorového vozidla, může rozhodnout jen orgán země, která oprávnění vydala, a to podle předpisů oné země,“ upřesňuje Petr Vomáčka z asistenční služby ÚAMK. Postihy přitom mohou být velmi různé a v jednotlivých zemích se liší.

CODEXIS®

Vzory smluv a podání poskytl právní systém CODEXIS®

KURZ PRÁVNÍ SEBEOBRANY

advokát Martin Cír z kanceláře bvp Braun Partners.

„V prvním případě řidič podává žádost a jako přílohu přikládá jen platný doklad totožnosti a rozhodnutí, kterým byla žadateli uložena sankce.“ V druhém případě musí řidič podle Círa doložit také maximálně devadesát dní starý posudek o zdravotní způsobilosti, včetně dopravně-psychologického vyšetření.

Nutné bude také absolvovat zkoušku v autoškolě. „U zákazu řízení bude řidič dokládat odbornou způsobilost, jen pokud od právní moci rozhodnutí, kterým byla uložena sankce, uplynulo více než rok,“ dodává Martin Cír.

Neodkladně vyřídit neznamená na počkání

„Žádost o vrácení řidičského průkazu je nutné podat u místně příslušného obecního úřadu s rozšířenou působností, například v Praze jde o magistrát, který o této žádosti neodkladně rozhodne,“ popisuje Alexandr Horký z kanceláře Matzner. Jak zdůrazňuje, neodkladně ovšem neznamená na počkání. Výběr konkrétního úřadu se běžně řídí místem bydliště žadatele. „Obecní úřady by měly mít na svých stránkách formuláře, kterými lze požádat, žádost ale nemusí být podána pouze na tomto formuláři,“ dodává Cír.

Nevybodování řidiči si mohou po odpykání poloviny trestu zažádat o odpuštění jeho zbytku. „Budou dokazovat, že způsobem svého života prokázali, že jeho další výkon není potřebný,“ popisuje optimistickou možnost Cír.

Utekl vám začátek seriálu? Nevadí!

Objednejte si předplatné na www.lidovenoviny.cz/pravniobrany nebo na 225 555 533. V ceně je přístup do elektronické verze deníku, o žádné vydání tak nepřijedete.

Obsah kurzu

22. 1. Autohavárie – viník
23. 1. Autohavárie – nabouraný
25. 1. Dopravní přestupky
26. 1. Body za přestupky
27. 1. Pokuty za přestupky
28. 1. Odebrání řidičského průkazu
29. 1. Pokuty od úřadů
30. 1. Nedodržování nájemní smlouvy
1. 2. Šikana pronajímatelem
2. 2. Šikana nájemníkem
3. 2. Vztahy se sousedy
4. 2. Škody způsobené zvířetem
5. 2. Škody na zvířeti
6. 2. Co si ohlídat při stavbě
8. 2. Stavební úřad – spory
9. 2. Plánované stavby a jak je zastavit
10. 2. Získávání informací
11. 2. Spory s řemeslníky
12. 2. Reklamační a vrácení zboží z kamenného obchodu
13. 2. Reklamační a vrácení zboží z internetového obchodu
15. 2. Reklamační služby
16. 2. Stahování filmů z internetu, focení umění
17. 2. Pacient u lékaře
18. 2. Pacient v nemocnici
19. 2. Chyby lékaře
20. 2. Zákazník v lékárně
22. 2. Právo na léky a pomůcky
23. 2. Spamy a průzkumy
24. 2. Sebeobrana a zákroky proti zlodějům
25. 2. Kde získávat informace o právu

Odvolat se lze i proti zadržení řidičáku

Proti zadržení řidičského průkazu policií můžete podat odvolání (jeho obecní vzor najdou předplatitelé LN v digitální čtečce – pozn. red.). Zadržení je ale vždy jen dočasné a je na rozhodnutí např. obce nebo soudu, jestli případ skončí přímo zákazem řízení.

„Policista je oprávněn zadržet na místě řidičský průkaz ze zákonem vymezených důvodů, například pro podezření, že řidič předtím zavinil nehodu, kdy došlo k usmrcení nebo těžkému ublížení na zdraví, ujel z místa nehody či se odmítl podrobit vyšetření, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou,“ vypočítává advokát Martin Cír z kanceláře bvp Braun Partners.

Ze došlo k zadržení řidičáku, policie sdělí registru řidičů a také obecnímu úřadu. „Obecní úřad zahájí do pěti dnů od zadržení řidičského průkazu řízení, na základě

něhož lze rozhodnout o zadržení řidičského průkazu do doby pravomocného rozhodnutí o přestupku nebo o trestném činu,“ popisuje další postup Cír.

Jak připomíná, po dobu zadržení průkazu nesmí jeho majitel řídit, i tato doba se ale započítává do doby případného trestu. Odvolat se ovšem můžete i proti zadržení „papírů“, a to podle pravidel uvedených v paragrafu 81 a následujících správního řádu.

Na námitky máte pět, nebo 15 dní, podle situace

Jiná situace nastává, když máte o řidičský průkaz opravdu přijít. Opět je nutné rozlišovat, na základě jakého rozhodnutí úřady k tomuto rozhodnutí přistupují.

„Pokud jde o odebrání řidičského oprávnění na základě získání dvanácti bodů, o tom se převážně dozvíme doručením oznámení od obecního úřadu. Ten vyzve k ode-

PRÁVNÍ DOKUMENTY

Vzory dokumentů jsou přístupné ke stažení zdarma pro předplatitele na www.lidovenoviny.cz/dokumenty. Případné dotazy směřujte na linku call centra 225 555 533.

vzdání řidičského průkazu, a to do pěti pracovních dnů od doručení,“ popisuje jednu z možností advokát Jiří Matzner.

Připomíná, že v závěru tohoto oznámení by měl řidič najít poučení, že do pěti dnů od doručení

může podat námitky proti záznamu bodů. „Námitky mají odkladný účinek, proto po jejich podání může řidič legálně řídit až do doby rozhodnutí správního orgánu. Bohužel námitky bývají v těchto případech většinou zamítnuty,“ dodává.

Tento postup se liší od situace, kdy má řidič odevzdat průkaz ne kvůli vybodování, ale kvůli rozhodnutí správního orgánu. „Odvolání proti takovému rozhodnutí jsme oprávněni podat do patnácti dnů od jeho doručení,“ říká Matzner. Řidič musí podle jeho slov v takové chvíli využít veškerých skutečností, které mluví v jeho prospěch, a nemusí se bát své tvrzení rozvést.

Z odvolání musí být podle Matznera jasné, kdo je čini, proti jakému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu je napadáno a také v čem je spatřován rozpor s právními předpisy. Samozřejmě musí